

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A házszabályrevízió.

A „Debreczen” számára írta:
dr. Gonda Henrik.

A legutóbbi esztendőben politikai divattá vált a képviselőház házszabályaiban látni a legnagyobb alkotmánybiztosítékot. — Csodálatos eltévelyedése a politikai gondolkodásnak ez, amely az alkotmányos garanciákat nem a nemzet élő erejében, nem az intézmények normális működésében, hanem egy abnormal állapot fenntartásában, a joggal való rendszeres visszaéléssel egy betegségi tünetnek, az obstrukciónak állandósításában látja. A mankó lehet jó tamasza a koldusnak, de csak kolduskirály agyában születetik meg az a gondolat, hogy mankóval kell felfegyverezni az állam ép, egészséges polgárait is.

Mindennek, ami van, a cél a lelke és a legnagyobb bajok a politikai és a társadalmi életben éppen a célnak szem elől tévesztéséből származnak. A házszabályok célja nem lehetett és nem lehet sohasem más, mint a tanácskozási rendnek, a határozathozatal módjának a megállapítása.

Négyszázötvenhárom ember nem beszélhet egyszerre, azoknak akarattalánítására bizonyos módot ki kell eszelni és kell lennie valakinek, aki ezt a módot alkalmazza. S ha igaz ez, amint hogy igaz, úgy logikai képtelenség és minden józan gondolkodásnak feje tetejére állítása az a felfogás, amely bármilyen rabulisztikával éppen a tanácskozási rendből akarja leszármaztatni a rendszavarás jogát. Ezért teljességgel az igazság híján van mindaz az érvelés, amelyet most nap-nap után hallunk a képviselőházban a Nagy Emil-féle indítvánnyal szemben.

Mit céloz Nagy Emil indítványa? Azt, hogy kisodorva a magyar parlamentet a tehetetlenség örvényéből, a szólásszabadságnak, a vitatkozás szabadságának és az egymás meggyőzése lehetőségének teljes fenntartása mellett biztosítsa a magyar képviselőház munkaképességét és biztosítsa a vezető szerepet ebben az országban. Hogy a horvát és a nemzetiségi képviselők a mai többségnek ezzel a nyit és határozott törekvésével szemben kétségig menő harcot kívánnak folytatni, az csak természetes; teljesen érthetetlen azonban, hogy ebben a

kérdésben a magyar nemzet ellenségeivel egy csatasorban látjuk a disszidens képviselőket is akkor, amikor tekintettel az új választási törvényre talán a magyar nemzet létérdekéről van szó. Nem csak a józan ész, hanem a magyar nemzet egészséges ösztöne is azt parancsolja, hogy amikor az általános választójog alapján minden számítás szerint előre láthatólag nyolcvan horvát és nemzetiségi képviselő kerül be már legközelebb a magyar képviselőházba, gondoskodás történjék arról, hogy a tulnyomó magyar többség álljon tehetetlenül egy magyarellenese kisebbséggel szemben. A kisebbség jogán ezzel semmiféle sérelem nem esik, mert a kisebbségnek módja és alkalmja lesz továbbra is arra, hogy a maga elveit hirdesse, a maga ellenzéki álláspontját a képviselőházban részletesen kifejtse. De az csak nem lehet sem nemzeti, sem általános emberi érdek, hogy egy országban vagy semmisen történjék, vagy mindig csak az történjék, amit a kisebbség akar!

Egyébként a revízió gondolata nem mai keletű. Annak szükségét már Tisza István gróf miniszterelnöksége idejében elismerte maga a függetlenségi párt és kifejezést adott ennek a függetlenségi párt vezére, Kossuth Ferenc, kijelentvén a képviselőházban, hogy szükségesnek tartja és megszavazza a házszabályrevíziót, de csakis a választási törvény reformjával, illetőleg a választójog kiterjesztésével kapcsolatosan.

Akkor nemzeti ellenzék állott szemben a parlament többségével, ma a kormányt támogató függetlenségi pártnak, általában a koalíciónak elsősorban nemzetiségi ellenzéke van. Akkor a választójogosultság kiterjesztéséről, mint a jövőben megvalósítandó kívánságról beszéltek, ma az általános választójog behozatalának ténye előtt állunk. Lehetetlen a két helyzet között a különbséget fel nem ismerni és lehetetlen be nem látni, hogy a függetlenségi párt igenis következetesen jár el, amikor nem pártpolitikai szempontból, de egyenesen az ország, a magyar nemzet érdekében magát erre a lépésre elhatározta.

Bármilyen hazgatos és bármilyen népszerű érveket is hozzanak fel, az igazság ebben a kérdésben a függetlenségi párt oldalán van, mert igazán kétségbe kellene esni a ma-

gyar nemzet sorsa felett, ha a magyar képviselőház többségétől, amely változhatik ugyan pártok szerint, de nem lehet sohasem más, mint magyar, félteni kellene a magyar alkotmányt és annak védelmét a kisebbségre kellene bízni, mely mint ma, úgy a belátható jövőben is tulnyomóan nemzetiségi lesz.

Politikai hírek.

Wekerle Bécsben. Bécsből jelentik: A Fremdenblatt írja: Wekerle Sándor dr. magyar miniszterelnök, aki tegnap délután Bécsbe érkezett, a délután folyamán a magyar miniszteriumban tanácskozott Schönauich tábornaggyal, közös hadügyminiszterrel. Mint illetékes forrásból értesülünk, e tanácskozás során a katonai kérdések nem kerültek szóba.

A demokrata párt bomlása. Fővárosi tudósítónk jelenti: Napok óta jelentik a lapok, hogy a demokrata párt föl fog omlani. Illetve, hogy a régi demokraták elválnak természetellenes szövetségesüktől, az új demokratáktól. Beavatott helyről értesülünk, hogy a lapok ily irányú közlései ma még csak kombinációk. Igaz, hogy az adójavaslat terén szinte áthidalhatatlannak látszik a régi és új demokraták álláspontja, de nincs kizárva, hogy az újak, az utolsó pereben magukénak fogadják a demokrata párt vezérének, Vázsonyi Vilmosnak, a kisembereket adózástól mentesítő javaslatát.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az obstrukció vizein.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 27.

Justh Gyula elnököl az ülésen.

Nagy György az első szónok a napirend ellen. Beszéd elején határozati javaslatot terjeszt be. Nehogy új ku ucnak mondják, ugyanazt a határozati javaslatot terjeszti be, mint a melyet Kossuth Ferenc terjesztett be 1904 évi november 5 én. Ez a javaslat követeli, hogy vegyék le napirendről a házszabályrevíziót és haladéktalanul terjessenek be törvényjavaslatot a választói reformról. Ennek a javaslatnak minden szavát aláírja. Tehát Kossuth Ferencből indul ki, amiben a mostani házszabályrevízió-indítvány ellen állást foglal.

Mielőtt az érdemmel foglalkoznék, kijelenti, hogy az indítvány kitűzése törvénybe és házszabályba ütközött. Még ha kereszül menne is ez az indítvány, kötelező erejűnek mi nem tartjuk. A revízió mellett a papagály-politikusok nem tudtak egyebet felhozni, minthogy: a horvátok. Hát ki hozta nyakunkra ezeket a horvátokat?

Farkasházy Zsigmond: A tisztelt kormány.

Nagy György: A horvát pártúttal el kell banni. De itt, ezen a helyen ez nem fog sikerülni. Ha megölnék a horvát obstrukciót a házszabályrevízióval, áldozatul esnék a magyar parlamentárizmus is. A revízió másik argumentuma a nemzetiségi kérdés. Ezt a kérdést a vezető államférfiak gyakorlatilag nem ismerik. A nemzetiségi kérdést egyszerűen igazsággal, másrészt szeretettel kell megoldani.

Az általános választójoghoz szóló feltétlen híve. De mielőtt előlegeznék a bizalmat, terjesszék a törvénytervezetet a képviselőház elé. De még ha ez a törvény feltétlenül biztosítaná a magyar szupremáciát, akkor sem lehet a házszabályrevízióba bele-menni.

Az angol példára ne hivatkozzék senki, mert Anglia koronás közársaság, annak nincs szüksége szőlásszabságra. A belügy-miniszter szerint a választási törvényt kell mentesíteni az erős tamadásoktól. Ugy lát-szik, nagyon gyenge ez a javaslat. Másrészt azt mondja Andrássy, hogy lelkes kisebbséget a hosszú ülés sem fárasztja ki. Hat akkor minek a revízió?

Bizony nem lelkesedik ezért senki, busan ülnek a kuruok és az utcán, a folyosón, banketeken, merik csak a véleményüket megmondani. Hol van a többség?

Jól mondotta Eötvös Károly, hogy a moziban, meg a kaba éban gondoskodni kellett volna arról, hogy teljesítse kötelességét a kormánypárt, amint mi teljesítjük.

Nagy György ezután szünetet kér.

Szünet után.

Nagy György folytatja beszédét. Ismertetni akarja a Tisza-féle revízióellenes küzdelem történetét. Tilakozik az ellen, hogy a disszidensek a nemzetiségekkel paktáltak volna. Erről ne beszéljenek, mert majd ő is elmondja, amit tud.

Az elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Nagy György: Látom, hogy az elnök ur már nagyon türelmetlenül várja, hogy reá kerüljön a sor. Felolvasa tehát az ő szép beszédét, amelyet a házszabályrevízió ellen tartott.

Andrássy kijelentései.

Politika a folyosón.

A házszabályrevízió körül.

— Fővárosi tudósítónktól. —

— február 27.

A tegnapi ülés közben a képviselőház folyosóján egy nagy függetlenségi csoport közé ment Andrássy Gyula és heves szemrehányást tett nekik amiatt, mert a kormány ellen akcióba indultak.

— Még ha egyenes támadás volna, megjárná — mondotta. Szemtől-szembe elfogadom a kihívást, de hatmogóú orviamadások nem valók a becsülete és politikai életbe. Azzal a feltétellel egyeztem az ideiglenes és végleges házszabályrevízió elküldésébe, hogy a katonai kérdésekről csak a végleges revízió idején lesz szó. Ti most fel akarjátok borítani ezt a megállapodást. Kijelentem, hogy a házszabályrevíziós indítványról egy jótát sem engedek.

Azian édeklődött a miniszter a Holló-csoport tegnapi határozatai iránt, valamint megkérdezte, hogy ezek az ő személye ellen irányulnak-e?

A képviselők kijelentették, hogy távolról sem irányulnak a miniszter ellen. A miniszter a beszélgetés folyamán kijelentette, hogy a függetlenségi párt már elfogadta a Nagy Emili-féle javaslatot, a tagok pedig elhatározták, hogy későbbig fogják érte harcolni. Mindennek dacára folyton újabb követelésekkel állnak elő. Elhagyom helyemet, mert türelmetlenül tartom, hogy mindennap megváltoztassák a már elhatározott dolgot — mondotta Andrássy.

Elénk vita keletkezett aztán arról, vaj-

jon a függetlenségi pártban tényleg szőnyegre kerültek-e a házszabályrevízió tekintetében módosító javaslatok. Ugron kijelenti, hogy ily javaslatok szőbakerültek, de Nagy Emili-féle javaslat elleni szavazás nem engedtetett meg a párt tagjainak.

Később az ülések idejének meghosszszabításáról folyt a beszélgetés. Több képviselő azt állította, hogy annak idején csak tíz óras ülésekről volt szó. Mások csak az ülések két órával való meghosszabbítását kívánták.

Andrássy izgatottan kérdezi, tehát két óra miatt hozták a kormányt ily szégyenletes helyzetbe? Lemondok, mert egy jótát sem akarok többé engedni. A függetlenségi párti képviselők enyhébb szinben akarják feltüntetni a tegnapi határozatokat, Andrássyt azonban az események rendkívül felizgatták és megmarad azon elhatározás mellett, hogy lemond. Csak Wekerle miniszterelnököt várja meg, akitől reméli, hogy tisztázni fogja a helyzetet.

Hajdúvármegye új székháza.

Küldöttség a belügyminiszterhez.

Hétszáz ezer koronás megyeháza.

— február 28.

(Saját tudósítónktól.) Régi óhaja Hajdúvármegye közönségének, hogy ódon egészségtelen, régi módi megyeháza épülete helyett újat építtessen. Jó régen meg is indult a mozgalom az új székház felépítése iránt, de az ügy csak huzódott, míg végre a vármegye erélyes erős kezű alispánja Kovács Gyula vette kezébe a dolgot, hogy a hosszán vajudó kérdést minél rövidebb idő alatt megoldja.

A vármegye törvényhatósági bizottsága egyik legutóbbi közgyűlésén ki is mondta, hogy a vármegye-házát rövid időn belül felépítteti.

Kovács Gyula, a megye alispánja gyönyörű memorandumot dolgozott ki, melyben megírta a vármegyei székhely történetét a legújabb időkig, majd ecseteli az új megyeház szükséges voltát és mellékeli a megyeház építésének költségvetését. A költségek 750 ezer koronára rugnak, melyeknek felét a vármegye az allamtól várja már csak azon okból is mivel a közigazgatás elsőrendű állami érdek.

A memorandumot tegnap délelőtt tárgyalta a megye állandó választmánya, mely elfogadta azt és elhatározta, hogy az emlékiratot impozáns küldöttség útján a belügyminiszterhez juttatja.

A küldöttség 30—50 tagból fog állani és az alispán vezetése alatt március 7-én fog tisztelegni Andrássy Gyula belügyminiszternél. Tagjai lesznek a küldöttségnek a közigazgatási bizottság 10 választott tagja, a tiszikar 6 tagja, a rendezett tanácsú városok polgármesterei, a járások főszolgabírói, a közzgazdasági előadó, a lötenyészési bizottság elnöke és az önként jelentkezők. Ezenkívül felkéri a részvételre Wessprémy Zoltán főispán és a vármegye országgyűlési képviselőit.

A küldöttség bizonyára a leg-szebb eredménnyel fog visszatérni Debrecenbe.

A Bem család nyomorog.

Dr. Bakonyi Samu akciója a család érdekében.

— február 28.

A magyar szabadságharc egyik legnagyobb hősenek, Bem József tábornoknak a családja koldusbotra jutott. Bem László, a tábornok unokaöccse 1895 ben a sáros-megyei Meszinkó nevű birtokot megvette 84 ezer koronáért s ugyanakkor családjával együtt Galiciából ideköltözött.

Letelepedése után egymást érték az elemi csapások, amelyek miatt nem tudta betartani a Magyar Jelzálog Hitelbankkal szemben a birtokvé el alkalmával kölcsönvet összeg törlesztését. Az intézet, minthogy időközben Bem László parcellázási terve nem sikerült, kitűzte a birtokra az árverést.

Hogy megmeneküljön az árveréstől, dr. Kakusz Béla eperjesi ügyvédől tízezer korona kölcsönt vett fel. Bem, aki nem tud jól németül, olyan német nyelvű kötelezvényt adott a kölcsönről, hogy állítólag annak alapján teljesen kiforgatják őket a birtokukból.

Ennek hosszú pörösködés lett a következménye. Eötvös Károly képviselte a Bemék ügyét, amelyet Kossuth Ferenc ajánlása folytán Plósz Sándor akkori igazságügyminiszter is foglalkozott, de minden erőfeszítés h ábavaló volt. Bemék kénytelenek voltak koldusszegényen visszaköltözni Galiciába, ahol a legnagyobb nyomorban várják a döntést.

Egyébként dr. Bakonyi Samu országos képviselő feljelentette Kakusz ügyvédet az eperjesi ügyvédi kamaránál, amely — jóllehet, szabálytalanságot látott Kakusz eljárásában — érdemleges határozatot nem hozott.

A tönkrejutott Bem László egy újságíró előtt ezeket panaszkolta el:

— Itt allunk minden támogatás nélkül, kiforgatva mindenünköt. Atyám a magyar nemzet it lete elé terjeszti az ügyet és bízik annak igazságörzésében és lengyel nemzetünk iránt érzett testvéri szeretetében. Kéri, hogy részesítsek erkölcsi támogatásban, ne tőrjek, hogy annak a népnek nevével, mely oly fenyés betűkkel irta be dicsőségét a világtörténelem lapjaiba, hitvány elemek visszaéljenek. Émeljék fel szavukat érdekében és sujsák vele a megromlót. Alljanak mellé nehéz helyzetében, mint ahogy mellé állt egykoron dicső emlékü nagybátyám: Bem József.

Hamis tanuk.

A Husz-féle tárgyalás szenzációja.

— február 28.

(Saját tudósítónktól.) A Husz Ábrahám-féle bűnügyi tárgyalásnak tegnap egy kis szenzációja akadt. Kiderült, hogy három tanu hamisan vallott, miért is a felbujtót le is tartóztatták.

Részletes tudósításunk a következő:

Pont kilenc órakor nyitotta meg dr. Tóby István elnök a tárgyalást.

Katz Sámson vádlott a vádirat szerint, 1905. augusztus 14-én az avasujvárosi vásáron Ortán Endréné apai asszonytól egy tehenet vett 78 forintért. Hat koronát adott felpenzül és 150 koronát 3 darab hamis 50 koronásban fizetett ki. Ő ban Endréné sógorának Botos Ferencnek adta a pénzt és ez bement Szinérvaraljára vásárolni. Ott megismerték, hogy hamis a pénz, elkobozták tőle és a csendőrök letartóztatták. Vádlott az utolsó bűnig letagadott mindent.

Ő ban Endréné vádlottat felismerte és a vádirat szerint adta elő az egész dolgot. Sógora Botos Ferenc is első látásra felismerte Katz Sámson. Löw Menyhért tanu látta a vásáron vádlottat és azt is, hogy 50 koronásokkal fizetett a tehénért.

Róth Ábrahám avasujfalusi kormáros Róth József és Löw Áron mindnyájan láttak az említett napon vádlottat az avasuj-

városi vásáron és a tehén vásárlásról is tudtak. Mind a hat tanut megeskették, mely után Tóby elnök 5 pernyi szünetet rendelt el.

Thury Endre ügyész indítványa.

Szünet után Thury Endre ügyész emelkedett szólásra.

— A most kihallgatott hat tanu azt vallotta, hogy Katz Sámson vádolt ott volt 1905. augusztus 14 én Avasujvárosban a vásáron és erre eskü is tettek. A tegnapi tárgyaláson vádoltak az esetére ki lettek hallgatva Davidovics József, Timkó T gyér, és Davidovics Sapsa és ezek a tanuk eskü alatt vallották azt, hogy Katz Sámson 1895. nyarán egy napra sem mozdult ki Avasujfaluból, ahol juhokat legeltetett. Nyilvánvaló, hogy ezek a tanuk hamisan vallottak és esküdtek. Tekintettel arra, hogy ezt a három tanut vádolt kérte mentő tanukul beidézni és kihallgatni, világos, hogy a vádlattal szemben hamis tanuzásra való felbujítás vétsége forog felett és ezért kéri a törvényszék, Katz Sámson vizsgálati fogságba helyezését, a három hamisan vallott tanunak távirati beidézését, ellenük hamis tanuzás vétségeért az eljárás megindítását rendelje el.

Elnök (vádlothoz): Mi észrevétele van az ügyész indítványára?

Megvádolt tanuk.

Vádolt: Én azokat a tanukat nem béreltem fel, hogy valljanak mellettem. Azok a tanuk esküdtek hamisan, akik ellenem vallottak és pedig azért, mert nem akartam nekik pénzt adni.

Elnök: Ki kért magától pénzt?

Vádolt: Lévy Áron, Róth Ábrahám és Róth József.

Elnök: Az ilyen oktan gyanúsításokkal még nagyobb bajba keveri magát, az ilyet tanukkal kell igazolni.

Vádolt erre egy, a hallgatóság között levő nagyszakállu zsidóra mutatott, aki állítólag ott volt, mikor a tanuk pénzt kértek a vádoltól. Elnök elrendelete a vádolt tanúnak kihallgatását.

„Egy érdeklő“.

Pollák Janku, akit Katz tanunak kért arra a köülményre, hogy a tanuk pénzt akartak tőle kérni, Bozsára való kocsmáros és nincs rokonságban vádottal. Darvay Sándor tolmács segítségével vallott.

Elnök: Miután maga beidézve nincsen, megkérdem, hogy mi célből van a városban.

Tanu: Érdeklődöm a tárgyalás iránt.

Elnök: Hol találkoztott maga Katzzal és látta-e, hogy tanuk pénzt kértek a vádoltól?

Tanu: Nem láttam vádottal beszélni sem Lévyt, sem Róth Józsefet, sem Róth Ábrahámot.

Elnök szembesítette vádoltat a három tanuval és Pollákkal, de vallomásuk mellett mindnyájan megmaradnak.

Tanuk erre kérték a perben beidézett Jakobovics Ábrahám csendőrmester kihallgatását arra nézve, hogy ők nem beszéltek Katz Sámsonnal.

Jakobovics csendőrmester az elnök kérdésére elmondta, hogy ő a három tanuval egész nap együtt volt, együtt ebédeltek a Hatvan-utcán és ki van zárva, hogy beszélhettek volna Katzzal, mert azt ő, miután egy pillanatra sem maradt el tőlük, észrevette volna. Ezt a tanut is megeskették.

Ezután Tóby István elnök kihirdette a törvényszék végzését, mely szerint a haza u'azott Timkó Tógyert, Davidovics Józsefet és Davidovics Sapsát távirati uton ismét megidézék és szembesítik a mai tanukkal. Addig pedig, míg ezek a kihallgatások meg nem történnek, nem határoznak Katz Sámsonnak vizsgálati fogságba helyezése iránt.

Egy óra felé elnök felfüggesztette a tárgyalást és annak folytatását délután fél négy órára tűzte ki.

Délutáni tárgyalás.

Délután Strull Salamont két szuronyos börtönőr vezette a tárgyaló terembe és a kihallgatása fél öt óráig eltartott. Azután Strull Salamon eseteire kihallgattak vagy

tíz tanut, akik mindannyian terhelő vallomásokat tettek ellene. Tóby elnök félhatkor fűggesztette fel a tárgyalást holnap reggeli kilenc óráig.

Művészet.

Kocian hangversenye a Zenekedvelők-körében. Tegnap este fényes hangverseny keretében hallottuk ismét Kocian varázshagedujét. Diszes ezüst- és babérokoszoru jelzi azt a lelkesedést, melyet az ő művésze a debreceni közönségben felélesztett. Az egész közönség jó ismerősként üdvözölte a pódiumon megjelent művészt és nem volt vége-hossza a tapsnak, kihívásoknak. A sikerben résztvett congenialis kísérője, Weselsky is. A nagy lelkesedés átrakadt a művészekre is és szívvel-lélekkel játszották a gazdag műsor minden számát. Ragyogó technikájú előadásuk, melyet áthevített az érzés melege, jobban érvényesült a kisebb, de intímabb körben, hol az előadók érezték, hogy zenéért rajongó közönségnek játszanak.

Az estélyen Kocian művészetének széduletes prespektíváját tárta fel. Csajkovszky hegedűversenyét ennyi férfiasággal és érettséggel játszani még nem hallottuk. Bámulatba ejtett sokoldalúsága. Mig Paganini Palpitijében csodás virtuozitását bámultuk, addig Bach nemesen egyszerű, mélyen járó értelmezésével és klasszikus, pasztozus előadásával kiváló izléséről, intelligenciájáról és önuralmáról tett tanuságot. De figyelemre méltó, mint zeneszerző is. Kompozícióival nagy hatást keltett. A kihívásoknak vége-hossza nem volt.

A „Zenekedvelők-köre“ elismerésre méltó szolgálatot tett tagjainak, mikor a tervbe vett négy hangversenyen kívül az itt időző művészeket is felléptette.

A gimnázista arzenálja.

Megszökött tanuló.

Budapest—Debrecen—Senki sziget.

— február 28.

(Saját tudósítónktól.) A rémregények, a detektív históriák a gyermek lelkére való káros hatásáról sok mindent írtak már össze a pedagógusok, de azért mikor a mindennapi életben egy-egy rendőri eset kapasan látjuk ezt a káros hatást, szinte megdöbbenünk. A detektív históriák izgató levegője egyremásra csábítja el a szülői házból a fejletlen fiukat, kik aztán így lassanként lekerülnek a zűlés lejtőjére.

Tegnap is egy ilyen eset foglalkoztatta a rendőrséget. A vasuti rendőrség ugyanis tegnap éjjel előállított a bűnygyosztályra egy alig 13-14 éves kis fiut, ki lerongyolódott ruhájával nagyon szánalmasan nézett ki, de azért finom vonásai azt mutatták, hogy uri családból származik.

A fiu erősen protestált, hogy őt a rendőrségre vigyék, de ez persze nem használ semmit, sőt a bűnygyosztályon legelőbb is megmotozták.

A fiucska zsebeiből is a ponyváirodalomnak remekei kerültek elő. Egész csapat detektív históriát s hasonló könyvecskéket találtak nála, melyek között szerényen huzódott meg három finom szerkezetű revolver, mintegy 250-300 töltény mellett.

De már a pisztolyok eredete felől erősen kérdőre fogta a fiucska dr. Komlóssy Pál rendőrfogalmazó. A revolverek remegő tulajdonosa erre aztán közlékenyebb lett és elmondta, hogy Kránitz Pálnak hívják, szülei, kik jómódu emberek Budapesten laknak. Ő maga a Lónyay-utcai gimnáziumnak volt első osztálybeli növendéke.

Nem szeretett tanulni, de annál nagyobb előszeretettel olvasott mindenféle kalandos könyveket, melyeknek hatása alatt két iskolatársával elhatározták, hogy megszökönek, világgá mennek s bizonyára gondolták, hogy Robinson Crouse módjára majd csak letelepednek valami ismeretlen szigeten.

A szökéshez azonban pénz is kellett s ennek a megszerzésére a kis Kránitz vállalkozott és szüleitől mintegy 90 koronát ellopott.

A kis szökevények azután revolvereket vásároltak és utnak indultak. De miután a vándorlásukat nem találták valami regényesnek, Kránitz Pál két társa az ut kezdetén már visszaszökött.

A Kránitz fiucska azért folytatta útját. Lement egész az aldunáig, hol vonaton, hol szekeren, hol gyalog. Olykor-olykor, ha gyalog ment, az országuton lövöldözött. Nem azért ugyan, mintha szükség lett volna rá, de hát ő így olvasta a könyvekben.

Kisebb-nagyobb kalandok között jutott el az O. sova közelében levő ugynevezett Senki-szigetig. Itt akart letelepedni egy darabig, de az ottani rendőrség lefűlelte a kis szökevényt, akinél azonban nem azért volt egy egész arzenál, hogy megijedjen, tehát szépen fogta magát és megszökött a rendőroktól.

További bolyongása közben ért Debrecenig, de alighogy betette a lábát a városba, a rendőrség már lefűlelte.

Az itteni rendőrségről a vakmerő fiu aligha fog megszököni. Különbön is pár nap mulva már ugyis haza toloncolják.

Színház.

MŰSOR:

Pénteken: Katalin operette „B“ bérletben.
Szombaton: Paraszthűség népszimű „C“ bérletben.
Vasárnap délután: A király házasondik vigjáték bérletszünet.
Vasárnap este: Paraszthűség népszimű kis bérlet.

* **Katalin.** Ez a szép zenéjű, bájos meséjű operette kerül ma színre, a címszerepben Zilabynéval, aki a fővárosban ebben a szerepében aratta legnagyobb sikereit. Germain hadnagyot Lónyai Piroska és Anica szerepét Zsigmondy Anna játsszák. Kivűlök nagyobb szerepe van Polgár, Ternyey és Árkosynak.

* **Paraszthűség.** Than Gyula hírlapíró, neves írók, népszerű, kedves népsziművének szombaton lesz az előadása. A Paraszthűséghez az önálló zeneszámokat Mártonfalvy György zseniális karmesterünk szerelte. A Paraszthűség előadása jótékony célra adatik, miután a szerző az előadási díj taniemjét a Gyermekliga javára ajánlotta fel.

* **Vasárnapi előadások.** Zilahy jubileumi darabját a vasárnap délutáni közönségnek is be akarja mutatni s most vasárnap színre hozza a „Király házasondik“ darabot, melyben Kiskopjai Imre szerepét, egyikét legjobb alakításainak mutatja be Zilahy. Este másodszer a Paraszt hűség népsziművet adják, a főszereplők Lónyay, Csáder, Szakács, Békés, Polgár, Horváth lesznek.

VILLAMOS SZINHAZ.

Az Uranus mai új műsora. 1. Népelet keleten. (Tanúságos.) — 2. Kerékpáros család. (Bohózat.) — 3. Francia hidászok. (Katonai kép.) — 4. Az ördög felesége. (Nagy látványosság.) — 5. Boszorkány csókja. (Tündéres szineskép) — Patkányok a lakásban. (Bohózat.) — 7. Mester birkozás. (Bohózat.) — 8. A hírvívő. (Dráma, katonai kép) Műsoron kivűl. Műsor változás fenntartva. Előadások este 6, 7, 8 és 9 órakor. Helyárok mint rendezen. Az esti 9

órai előadásán Kiss Béla zenekara játszik. Holnap szombaton „Pus arablás Texasban”, óriási szenzációs ujdonság, azonkívül pompás új műsor!

Le akarta löni a sógorát.

A részeg ember merénylete.

— február 28.

(Saját tudósítónktól.) Nagy ribilíó volt ma délután a Csillag-utca 31. számú házban. Egy részeg ember az alkohol hatásának örjítő deliriumában le akarta löni a sógorát és hogy végzetes szándékát végre nem hajtotta, az pusztán a szerencsés véletlennek köszönhető.

Simon Imre iparos már régóta rossz viszonyban volt sógorával Máthé Józseffel. Az ellenségeskedés közöttük csakhamar engesztelhetetlen haraggá vált és Simon Imre folyton fenyegette sógorát, hogy agyonlövi.

Ez természetesen nem rettent meg a fenyegetésektől. Azt hitte, hogy a részeges ember csupán rá akar ijeszteni pusztá fenyegetéseivel, de nagyot nézett mikor tegnap a kora délutáni órákban beállított Csillag-utca 31. szám alatti lakására Simon Imre teljesen részeg állapotban kezében egy forgópisztollyal és éktelen káromkodások között ordította:

— Na kedves sógor, most meghalsz.

A veszélyben forgó embernek még volt anyai ideje, hogy bemeneküljön a szomszéd szobába, hol bezárkózott. A dühöngő ember tehetetlen dühében a falba lőtt. Később aztán rendőröket hívtak, akik nagynehezen megfektették a lövöldöző részegét, elkobozták tőle a revolvert és megkötözve beszállították a bűnügyosztályra, hol ki akarták hallgatni, de ez lehetetlen volt, mert a pár perccel azelőtt még javában dühöngő Simon Imre hulla-részezen feküdt a rendőrségi börtönben, ahova lezárták.

Felolvasó-est.

A második ciklus harmadik estéje.

— február 28.

Egy lelkes, magyar papnak elragadó szónoki és művészi ereje tartotta fogva tegnap este majd három órán keresztül a főgimnázium dísztermében tartatni szokott esütörtöki esték közönségének szívét és lelkét, midőn a magyar zene és ének történetéből ebeszélte a legérdekesebb, legfontosabb tudnivalókat, egészen új és meglepő adatok egész sorával élénkítve a művészi eladott ének- és zeneszámok által egy pillanatig is alig lankadni engedett figyelmet. A pestmegyei Uri község plébánosa, Borovitzényi Nándor dr. volt ez a lelkes magyar pap, aki mint egy modern Orpheus járja be az országot, hogy a magyar közönséget a nemzeti zene és dal nagyobb megbecsülésére serkentve grönnyű ü ének- és zeneelőadásaival megbüvölje, a haza- és szabadságszereteten az egymás szeretetének harmoniáját is megérteni segítse. Maga a művész előadó is éne-

kelt, hegedült egy-két egyházi- és mű-dalt, bámulatba ejtve nagy művészi tudásával a meglepett közönséget.

Pompás felolvasása keretében remek ének- és zeneszámok ringatták majd me-rengő, majd lelkesedő, olykor sirva vigadó hangulatba a közönséget.

A cigány és újabb dalokat Fehér Olga színházunk kitűnő énekművésznője énekelte el tüneményes hatással. Hálás is volt érte a közönség és alig akarta elbocsájtani a dobogórl.

A kurucok nótáit Horváth Kálmán adta elő az ő bámult, hatalmas, zengő baritonján, Mártonfalvy György megszokott, remek zongora kíséretében, szinte a lelkek elé varázsolva annak a mesés kornak elragadó hangulatát.

Ugyanezt fokozták Wolatka Nándor és Szemes Miklós is, akik közül az első énekel, a második tárogatóval fokozta a lelkesedést, imaszzerű áhítatosságá.

Részvettek még művészi játékkal Goroczko Henrik, Gobler Géza, Sturczolo Alfonz és Kootz Károly, mint egy művészi vonósnégyes tagjai, Freesz Endre főgimnáziumi tanár, mint mesterei harmonikum játékos, a Munkás Dalegylet lelkes dalosai, akik a kuruc dalokat, a Szózatot és Rákóczi-indulót énekeltek el szívet, lelket izzásig hevítően.

Erre az estre sokáig fognak visszagon-dolni azok, akik részt vettek benne s a Magyar testvérek zenekarának édes, mélabus játéka és Magyar Imrének nagy művészetével előadott „Boka-kesergő”-jét nem egyhamar fogják elfelejteni.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok lóposó-folyosóján. Telefon 412

Tyukászat m. sz.

A revolveres betörő.

— február 28.

(Saját tudósítónktól.) Szálkai Gyula szoboszlói illetőségű rovtomultu egyén baromfi lopásokkal foglalkozik. Ez a jeles alak nem ám olyan kis tyukász, hanem „foglalkozását” nagyban üzi. Valóságos szövetkezetet alakított a környék baromfi állományaik pusztítására.

Szálkai két nővel is folytat vad-házasságot, akik nagy mértékben segédkeznek neki. Ezek ér ékesítik a lopott szárnyasokat, míg a lopásokat Szálkai végzi két társával.

Lassankint kipusztították a környéket és már legutóbb Szovátra került a sor. Itten Kovacs Lajos tanyájára került a sor és vagy negyven darab tyukot vittek el.

A lopást a gazda észrevette és fiával a tolvajok után eredt. Ezek elhajították a zámányt, mely két zsákba volt kötözve és elismerték. A gazda azonban felismerte az egyik tolvajban Szálkai, akit aztán feljelentett a csendőrségen.

Szálkai a csendőrök vallatóra fogták, de tagadott mindent, dacára annak, hogy büntársai rávallottak. Eközben történt, hogy Szálkai afeletti dühében, hogy Kovacs Lajos feljelentette, beállított ennek a portájára és agyon akarta löni a feljelentőt.

A revolveres tolvajt azonban idejekorán lefegyverezték és átadták a csendőröknek, akik tegnap kísérték be a debreceni ügyészség fogházába. Itt a vizsgálóbíró a kiballgatás után előzetes letartóztatásba helyezte.

— Király Gyula kitüntetése.

Szép kitüntetés érte a városi tanács egyik népszerű kiváló tagját, Király Gyula tanácsnokot. Vilmos porosz király és német császár a porosz királyi harmad osztályu rendet adományozta neki. A kitüntetés előzményeül az a rendkívül meleg vendégszeretet szolgál, melyben a porosz gazdákat tanulmányi körutjokon Debreczenben való időzésük alkalmával a tanácsnok részesítette volt. A kitüntetés tegnap érkezett meg a főispánhoz, aki a tegnapi tanács ülésen adta át meleg szavak kíséretében a királyi rendjelt Király Gyulának.

— **A vármegye közgyűlése.** E hó 29 én, szombaton délelőtt tartja meg Hajduvármegye közgyűlését, melyen sok fontos tárgy szerepel.

— Fémipari szakiskola Debreczenben.

A Debreczenben létesítendő fémipari szakiskola ügyében tegnap délelőtt értekezlet volt a városházán, melyen a kormány részéről jelen volt Vigh Albert miniszteri tanácsos. A tanácskozáson kívül részt vettek Kovács József polgármester, Géressy Kálmán főigazgató, Szávay Gyula iparkamarai titkár, Serli Ede, Tóth Kálmán, Dávidházy Kálmán, Aczél Géza főmérnök és Bészler Károly tanácsnok. Az értekezlet a fémipari szakiskola ideiglenes elhelyezéséről tárgyrgyal, ugyanis az iskolát szeptemberben megakarják nyitni. Több helyet hoztak javaslatba, melyek közül a legmegfelelőbbnek a Széchényi-utca végén levő Berger-féle ház mutatkozott, melyből egy holdnyi rész volna szükséges az iskola céljaira, mivel több helyiség lesz majd szükséges, tanteremre, munkateremre, műhelyekre, igazgató szobára, szertárra, stb. Az értekezleten arról is szó esett, hogy, hogy történjék a szakiskola felepitése. Végre is olyan megállapodás történt, hogy a terveket készíttesse a miniszter s az építést a várost fogja eivégezni még pedig a miniszter ellenőrzése mellett.

— Központi választmányok ülése.

A városi központi választmánya március hó 3-án, a vármegyei központi választmány pedig március hó 5-én tart ülést a főispán elnökelete alatt.

— **Elemi iskolák javítása.** A tanács tegnapi ülésén az elemi iskolák javítására 1651 koronát szavazott meg.

— **Újabb tifuszeset.** Az őszi nagy tifuszejárvány óta a hasihagyomány még mindig kísért és szörványosan, hol itt, hol ott lép fel. Legutóbb egy dohánygyári munkásné, Rezes Sára halt meg hasihagyományban. A gyárigazgatósága megtette a szükséges óvintézkedéseket, nehogy a gyár munkásai között újabb tifuszmegbetegedések forduljanak elő.

— **Állami és megyei tisztviselők háza.** Nyitra vármegye alispánja azért fordult Debreczen városához, hogy Póstyén földön létesítendő állami és megyei tisztviselők háza javára valami összeget szavazzon meg. A tanács az ügyet kiadta a pénzügyi bizottságnak.

— **Villamos világítás a színházban.** A tanács a villamos világítást a színházba is be akarja vezetetni. E végből megbizta

Debreceni Jenő gázgyári igazgatót és Aczél Géza főmérnököt, hogy részletes tervet és költségvetést készítsenek.

— **Nádudvar gazdasági ismétlő iskolája.** Nádudvar község az iránt folyamodott a földművelésügyi miniszterhez, hogy a község gazdasági ismétlő iskoláját vegye át az állam, mivel az iskola fentartása sok pénzbe kerül a községnek, melyet így is nagy teher nyom, lévén a pótdó mintegy 70 százalékos. A földművelésügyi miniszter hajlandó az iskolát államosítani, de csak azon esetben, ha az iskola céljaira 20 hold földet átenged a város örök áron.

— **Nagyvárad kerelme.** Nagyvárad városa szegényügyi szabályrendeletet akar készíteni s árt Debreceenhez, hogy a város szegényügyi szabályrendeletét küldje meg Nagyváradnak. A kérelemnek eleget fognak tenni.

— **Gyümölcsészeti tanfolyam kiegészítése.** A földművelésügyi miniszter ertesítette a várost, hogy a kiegészítők számára gyümölcsészeti tanfolyamot nyit Keszthelyen és Tordán és a tanfolyamra korlátolt számban debreceni kiegészítőket is felvesz.

— **A Sárosér szabályozása.** A Sárosér nevű patak medrének szabályozása folytán Nádudvar község földjéből néhány száz négyszöglet a Hertobázyhoz csatolnak. Az elvesztett terület ellenértékképpen Debrecen városa 376 koronát utalt ki Nádudvar községnek.

— **A vállalkozók figyelmébe.** Debrecen város tanácsa versenytárgyalást hirdét az Ebesen, Szepesen, Hegyöson, Kösülyszegen, Ondódon, Elepen, Bánkon és Fauscsikán építendő egy-egy, összesen nyolc tanyai iskola építését munkáira. Az ajánlatokat iskolanként külön, vagy együttesen kiállítva 5 szazalok bántépenznek a város házipénztárába történő letétele helyezését igazoló nyugtával március 6-án déli 12 órára a polgármesteri hivatalba kell beadni és a beadott ajánlatokat március hó 7-én délelőtt tíz órakor a városháza nagytermében fogják felbontani. A debrecen-hajdudvázi vonalszakaszon épülő Bocskay-kert forgalmi kiterőn előállítandó emeletes felvételi épület és egyéb magas építmények vállalatba adása céljából a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének titkárságánál március 6-án déli 12 órakor versenytárgyalás lesz. Pályázók március 5-én délelőtt 11 órára 1200 korona bántépenzt tartoznak az üzletvezetőség gyűjtépenztárából letenni.

— **A gondatlanság áldozata.** Tegnap táviratilag jelentették a debreceni ügyészségnek Derecskéről, hogy Nagy Lajos nevű három hónapos csecsemő, ottani szülők gyermeke fuladás következtében meghalt. Az előzetes vizsgálat azt állapította meg, hogy a gyermek haláláért a szülőket terheli a felelősség, miért is az ügyészség elrendelte a hulla felboncolását. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő tegnap kiutazott Derecskére a boncolás foganatosítása végett. A gondatlan szülők ellen az eljárás folyik.

— **Fogások kerti magvak árusításánál.** Hogy mire képesek a zavarosban halászó emberek, azt legjobban mutatja a magelárusítással foglalkozó egyes kereskedők ravaszága, kik máshonnan beszerzett kerti magvaikat a Mauthner-féle árjegyzék folyó számaival jelölik, mert ezáltal azt a hitet akarják kelteni a vevőkben, hogy Mauthner-féle magot kapnak. A közönség ne hagyja magát megtéveszteni, mert akarmilyen szam van a tasakra nyomva, ha nincs rajta a Mauthner-név, akkor az a tasak nem is tartalmazza az általános legjelesebbnek elismert Mauthner-féle kerti magot.

— **Fenyegető árvizek.** Az érmelléki járásról írják nekünk, hogy

a folytonos esőzések következtében, másrészt a bihari hegyeken megindult olvadás miatt az Ér és Feketekörös máris áradásnak indult s a következő hetekre veszedelemmel járó áradás várható, ami annál inkább aggasztó, mert a partvédő gátak sok helyen siralmas állapotban vannak. Különösen Éradony és Értarcsa községek határában néznek nagy aggodalommal az áradás elé. A lakosság félelme annál nagyobb, mert ezt a vidéket a múlt évben is nagy károkkal és veszedelmekkel sújtotta a vízár.

— **Dr. Galbory Samuel,** bőrbujakór és nemi betegségek szakorvosa (specialista) rendel délelőtt 9—11-ig, délután 2—3-ig. Degenfeld-tér 3. sz.

— **A gyermek számárhurutos.** Ne késsen tehát megkérdezni az orvostól, hogy mit tart a „Sirolin-Roche“ nevű szerrel. Szamtaaa orvos vizsgálat eredményeként megállapított, hogy számárhurutos gyógyítással semmiféle más szer nem állja ki a versenyt a „Sirolin-Roche“-al. A köhögést szünteti és gyorsan egészben elmúlik. A gyógyszerárakban kapható „Sirolin Roche“ teljesen ártalmatlan, nem izgat és a gyermekek kellemes, jó íze miatt szívesen veszik.

— **A zsidó polgári leányiskola farsangi mulatsága.** A zsidó polgári leányiskola, városunk e legfiatalabb tanintézte hangversenyt rendez március hó folyamán. A hangverseny szereplői csupán az iskola növendékeiből fognak kikerülni, ők fognak szavalni, zongorán játszani, élőképet és táncot bemutatni, valamint egy ifjusági szimfoniát előadni. A rendező bizottság, melynek élén dr. Kardos Albert iskolaszéki tag áll, nagy gondal készül ez iskolai mulatságra, melynek meghívói a napokban mennek szét.

— **Langel Olga** Sziv-utca 28. sz. oklevés francia tanítónő magánórákat ad szerény feltételek mellett.

— **Milyen lesz március?** Meteor, a híres időjós, március hónapról a következő jóvendőst közli: Március fölött változatos időjárást hoz számunkra, mely sem a gazdáknak, sem reánk nem lesz kellemes és előnyös. Első napjaiban március hava csapadékos időt ígér, melyet a harmadiki esomóponthideg, majd a 6-iki enyhébb jellege tesz változatosá. Állandóbb időhöz csupán a 9-iki esomóponthideg után következik, amelynek azonban a 13-iki kölesönöz hidegebb jellegű, amely alkalommal Jupiter kerül együttállásba holdunkkal, amidőn ez utóbbi is fedi azt. Ezen hidegjellegű esomóponthideg ismét egy kis állandóbb jellegű időhöz követi, amelyet a 19—29-iki esomóponthideg zavarnak meg újra változatos hőmérsékletű időjárásukkal, míg a hónapok utolsó negyede csapadékos jelleggel telik majd le a bolygók részéről.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Nagy József ref. 3 éves, Smitovits Mihályné ízr. 66 éves, Hadadi Margit ref. 5 éves, Szántai Ilona ref. 9 napos, K. Sós Gáborné ref. 29 éves, Perekó István ref. 43 éves, Rezes Sára ref. 43 éves.

— **Rendőri hírek.** Laviczka Aladár közös hadseregbeli százados feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes az elmúlt éjjel bemászott az udvarába és elvitt egy négy méter hosszú lórát. — Glück Berta Miklós-utca 55. szám alatti lakostól cselédeje, Varga Mária többrendbeli fehérneműt lopott el.

Kigyuladt gyár-telep.

Nagy tűz a Margit fürdő telepen.

— február 28.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap a késő éjjeli órákban a város lakóinak nyugalma harangkongások és a tűzoltó trombiták riasztó recsegése zavarta meg. A város északi részén nagy tűz támadt, mely veszedelmessé váltott volna, ha a tűzoltóság idejekorán elejét nem veszi a tűz tovaterjedésének.

A csizmadia termelő-szövetkezet gyárműhelyében ütött ki a tűz. A műhely, mely egy hatalmas régi épületben van elhelyezve, a Margit-fürdő telepen fekszik a fürdő háttá mögött.

A tüzet valamivel fél tíz után vették észre az éjjeli őrök. A műhely középső részén levő ugynevezett szárító helyiségből hatalmas füstoszlopok törtek elő, lassanként elárasztva fojtó, bűzös füsttel az egész helyiséget, úgy, hogy az első pillanatban azt hitték, hogy az egész műhely ég.

Azonnal értesítették a tűzoltóságot, melynek készütsége Publig Ernő parancsnok vezetésével pár perc múlva már teljes felszereléssel és az összes vízfordó-kocsikkal a helyszínen termett.

Ekkorára már a tetőn lángnyelvek csaptak elő, mutatván, hogy a tűz a szárítóból már felhúzódott az épület padlására és már ottan pusztít.

Az oltás sikerrel kezdődött, a tüzet a padlásról csakhamar visszaszorították a szárítóba s megakadályozták, hogy az egész tetőt elhamvassza. Így csak a tetőnek azon része égett el, mely a szárító fölött van. A padláson sok sámfát és bőrhulladékot hamvasztott el a tűz.

Annál nehezebben ment a tűz teljes lokalizálása. A szárítóba nehezen lehetett behatolni, mert a szűk helyiséget a lángok teljesen betöltötték és elpusztították az ott bent szárítás végett felhalmazott félig kikészített csizma árukat.

Három órán keresztül tartó megfeszített munka után végre sikerült a derék tűzoltóknak a veszedelmes elemet romboló útjában megállítani. Ugy tizenkét óra tájban már meglehetett szemlélni, hogy a műhelyben mit hagyott érintetlen a tűz.

A nagy tűznek nyoma a szárító műhely körül látszott meg erősen. A szárító egyik fala megrepesztett s a tető feléig be is szakadt. A kár általában nem tulságos nagy, ami annak köszönhető, hogy a tűzoltóság idejekorán meggátolta, hogy a tűz tovaterjedjen a műhely többi részeire.

A helyszínen a tűz keletkezésekor azonnal kivezényelték a közeli laktanyából egy század honvédet, akiknek nagy hasznát vették nem

csak a rendfentartásánál, de a tüzőltő munkálatoknál is. A rendőrség is nagy apparátussal vonult ki. Csakhamar megjelent ottan Ozory István fogalmazó, Bikfalvy rendőrbiztos és nagyszámu rendőrlegénység.

Munkatársunk a tűz helyszínen beszélgetést folytatott a termelő szövetkezet igazgatójával, Tóth Kálmánnal, ki odanyilatkozott, hogy annyira előre meglehet állapítani, a tűz minden veszedelmessége dacára sem okozott nagy kárt.

Még az éjjel megtartották az előzetes tüzvizsgálatot. A tüzet valószínűleg az okozta, hogy a szárító műhelyt tulhevitették és ott valami tüzet fogott. Előbb még azt hitték, hogy a tűz oka rövid zárlat, később bebizonyult, hogy a villanyvezetékekben nem lehetett baj. — Egyébként a vezeték egyrészét is elhamvasztotta a tűz.

A hivatalos tüzvizsgálat holnap lesz.

Távirat és telefon.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, február 27. A képviselőházi ülésének végén Apponyi Albert gróf beszélt. A kultuszminiszter kérte a Ház tagjait, hogy halgassanak lelkiismeretük szavára, fogadják el a házszabályok revízióját, gondoljanak a nemzet jövőjére, arra az időre, amikor nemzetiségi, szociáldemokraták fogják képezni a Háznak esetleg többségét is. Végül kijelentette Apponyi gróf, hogy ragaszkodik a házszabályok revíziójához, azzal áll, vagy bukik. Az ülés fel 3 órakor ért véget.

A függetlenségi kormány.

Budapest, február 27. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma a képviselőház folyosóján több függetlenségi képviselő előtt kijelentette, hogy semmi kifogása nincs az ellen, hogy a függetlenségi párt vállalja el a kormányt, kijelentette, hogy ez ügyben előterjesztést tesz a királynak, de nem hiszi, hogy az esetleges függetlenségi kormány nagyobb eredményt érhesen el.

A városok kongresszusa.

Budapest, február 27. A városok kongresszusa ma délután tisztelgett Andrássy Gyula gróf belügyminiszternél, aki kérésük teljesítését megígérte. A kongresszus innen Justh Gyula házelnökhöz ment s itt is a legbiztosabb ígéreteket kapta.

A horvátországi választások.

Zágráb, február 27. A választások mai első napján megválasztottak

- 20 Starcevicus párti,
- 20 koalíciós,
- 2 alkotmánypárti,
- 2 radikális szerb és
- 1 pártonkívüli

képviselőt. A vicebán két helyen kibukott.

Minden nap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

Ingaflanok forgalma.

Horváth Sándor és neje Kozma Sára veszik a debreceni 9425. sz. tjkvben foglalt 220 négyszögöl ujosztású földet Snay Gáborné Katona Zsuzsánától 14.000 koronáért.

A debreceni róm. kath. Svetits-intézet veszi a debreceni 3249. sz. tjkvben foglalt Szent-Anna-utca 28. sz. házat Spiczér Károlynétól 36.000 koronáért.

Weisz Márton és neje Weinberger Olga veszik a debreceni 2385. sz. tjkvben foglalt József kir. herceg utca 60. sz. házat Fischer Béla és neje Weisz Hannától 12.000 koronáért.

Csarnay András és neje Tamás Mária veszik a debreceni 8866. sz. tjkvben foglalt 4 hold 50 négyszögöl ondódi földet Tóth Andrásné Buray Juliánától 3899 koronáért.

Debrecen város veszi a pusztai Ebesei 56 sz. tjkvben foglalt 16 hold tanya földet özv. Tóth Lajosnéól 1080 koronáért.

Közgazdaság.

Áru- és értéktőzsde.

— február 27. —

A határidőüzlet.

A határidőüzlet eleinte gyengén indult. Később rozsdahírekre megszilárdult és néhány fillérrel drágábban zárult. A forgalom meglehetősen.

Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza áprilisra 1908	1175	1188—1190
Buza októberre	1079	985—991
Rozs áprilisra	1036	1038—1044
Rozs októberre	857	860—866
Zab októberre	—	—
Zab áprilisra	781	782—785
Tengeri májusra 1908.	660	661—665

Budapesti értéktőzsde.

A mai évi őzsde tartott irányzattal folyt le, az árfolyamok azonban alig változtak. Csak Jeltőzobank részvények 750, Leszámitolóbank 250 és Rimamurányi részvények 160 koronával emelkedtek. Az átlagos forgalom csekély volt.

Csarnok.

Asszony-szerelem.

A „Debreczen“ eredeti regénye.

(Folyt.)

28

— Nem szeretem, nem szeretem, nem szeretem. Olyan volt, mint a gyermek, aki játékos kedvében van és szavakat kiált bele a csöndbe. Érezte, hogy szakítani kell Györgyvel. Hogy miért, azt nem tudta világosan. Erre tanítja az ő szerelmes lánymultja, erre a józan gondolkodás, erre hitvesi kötelessége. Eszébe jutott minden, eszébe jutott az, hogy erkölestelenség, a mit érez, bűn és kárhoz az a szerelem; dühös lett, sirni kezdett és leborulva a díványra, kendőjébe temette arcát és szép teste vonaglott nesztelen zokogásában. Könnyei esődesen szivárogtak szeméből, bágyadt és fáradt lón, elszibbadt a szíve, az agya. Valaki belépett egyszerre, egy keskeny fehér férfikéz simította haját homlokából. Anna mindkét kezével odakapott ehhez a kézhez, sebesen megfordult, félig lehuny szemével látta a György meghatott, sápadt arcát. A két karjával átkulcsolta a férfi nyakát és az arcát odavonta ajkához. Forrón csókolt és fulladozva rebegte:

— Szeretlek, szeretlek!

György a haját simogatta Annának. Percek múltak el, Anna nem csókolt a férfit, de szürke rejtelmes szemével fájdalmasan nézett rá. Aztán egyszerre lebecsátotta

karjait, fáradtan intett és alig érthetőleg mormogta:

— Most már menjen...

György megzavarodva nézett az asszonyra.

— Anna, édes Anna... — mondta révedezve.

— Kérem, menjen — nyögte az asszony fájdalmasan.

György fejére hajolt:

— Nem értem...

Az asszony színt ellökte őt magától. Felugrott és kisetett a másik szobába:

— Menjén, György. — Mindennek vége! — kiáltotta szinte sikoltva. Göresösen szoritotta tenyerét fülére. Szőke haja a homlokába csuszott s önfelédten, öntudatlanul futott be a másik szobába. — Tántorgott s lerokadt egy karosszékre. Percekig maradt így, aztán felfigyelt. Csend volt körülötte. Kétségbeesetten hallgatózott. Csend. Ubul György elment.

Bucus nélkül, elkergetve. Vége, vége. Mindennek vége? A hiszterikus asszonyok göresös rohama vett rajta erőt. A tébolyodott pillantásával nézett hátra. A haja felbomlott, a vállára és arcára hullott. Sikoltva futott vissza a szobába.

György nem volt már ott. De im, a földön, ott, mikor megölelte, egy fehér rózsas hever. Az ő rózsája, a kabátjáról hullott le.

Anna le akart hajolni a rózsáért, de összerokadt a szőnyegen. Odaesuzott a virághoz, az arcához szoritotta. Az ajkai érhetetlen szavakat kiáltottak. Mozdulni sem tudott; összetörtén, nyomorultul vonaglott a földön és csókolt a rózsát, ami az Ubul György kabátjáról hullott a földre.

Lassan magához tért.

A szobaleány, aki körülötte sirdogált, már elküldött az orvosért. Anna úgy érezte, hogy semmi baja sincs, csak kimerült és szomorú, végtelenül szomorú.

A vén doktor hunyorgató mosolylyal lépett a szobába. A botja elefántesont, a kalapja kemény és négyszögletes, olyan gallért hord, mint a papok és a nyakán a hanyag borotva szőresomókat hagy. A kendőn, amit mély zsebéből huz elő, kék babok vannak, topog és halkán köhéscsel:

— Ej, ej, a gólya kelepel... mormogta magában, de úgy, hogy Anna is meghallotta.

Anna fáradt bágyadsággal nézett az orvosra. Rázta a fejét.

A doktor a pápaszemét törölgette, mikor ezzel végzett, a lepedőnagyságu zsebkendőt a levegőben összekapta, kirázta és közelebb lépett.

— Nem ért maga ahhoz, szép asszony, hadd lássuk...

Anna — amint kisgyerekkorában tette — kinyújtotta a nyelvét. Fáradtan mosolygott, kacagott a vén doktor is.

— Minden rendben van, mondotta és kezébe vette az elefántesontnyelű botot, a négyszögletes kalapot és köszönt.

— Aludja ki magát, szép asszony, — mondta az ajtóból visszafordulva s tovább kacagott az öreg.

Vége.

A férfi támolyogva megy ki a kapun. A kapu kőoszlopához dől. Mereven néz maga elé. Sápadt és nem tud gondolkozni. Valami rettenetes, névtelen düh és fájdalom facsarja össze a szívet. Kétségbeesett és gyilkolni szeretne és véresre harapja az ajkát.

„Asszony, asszony...“ Ugy érzi, hogy sirni kellene. Miért? Csak egy asszony!

Eszreveszi magát. Kilép a kapun. A homlokát megfürösztli a friss levegőben. Tisztábban lát, gondolkozni tud. És azt gondolja, hogy az asszony ma is szereti őt, inkább érzi ezt. De valami történt az Anna lelkében, ami megzavarta nyugalmát, ami összerendezte, ami kétségbeesett.

Gyermekes és naiv, de ez a valószínű.

Mereven néz a földre Ubul György.

(Folyt. köv.)

Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

ALAPITTATOTT: 1876-ban.

SCHMIDT S. Elvállal mindennemű hangszerek és zongorák javítását és hangolását, ugyanígy szintén gramofon és fonográf javítást.
DEBRECEN.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben 22 csemege, 28 borfajban, háromféle fajtisza alanyon I. oszt. 180 kor. 1000 darabonként. II. o. oszt. kis szépséghibával 90 kor. 1000 darabonként. Készlet 419,000 oltvány. 250,000 vadgyökeres, Portalis, Solonis, Rup, Monticola, Aramon, Ganzin 1. és 2. szám. — Kérjen árjegyzéket

Vallalati szőlőtelep

BILLÉD, Torontál megye.

Budai KIRÁLY keserűvíz

elsőrangú hashajtó
kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek eleget tesz az
Erzsébet-sósfürdő forrása
Budapest - Kelenföld. Telefon 40-84.

Női bajok, aranyér, köszvény,

alhasi bántalmak, ált. vérbőség, májbajok, és túlságos elhízás ellen páratlan hatással bír otthoni használatra az

Erzsébet-só,

mely 1 kg. dobozokban kapható drogériákban, gyógyszerárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az

Erzsébet-sósürdő Igazgatósága
Budapest - Kelenföld. Telefon 40-84.

14-16 éves

kifutó fiúk havi fizetésével felvétetnek a kiadóhivatalban:
Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).

Sanatogén.

Az összes művelt államokban több mint 5000 orvostanár és orvos ajánlja, mint a legkiválóbb erősítő és felfrisítő szert

Erősíti a testet, edzi az idegeket.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Képes ismertető füzetet ingyen és bérmentve küld Bauer és Tsa, Berlin SW. 48. 1265

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szén-savat

világhírű buziasfürdői szén-savforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szén-savval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szén-savművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn. Sürgönyeim: Muschong, Buziasfürdő. Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecsakavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Egger mellpasztilái

Megtűjt ez az átkozott köhögés.

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. — Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 filér. Fő- és szétküldési raktár: „Nádor“ gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17. Kapható Debreczenben Balázs Ödön, L. Kovács Nándor, Koczián Dezső Mihálovits Jenő, Muraközi László, Radakovits Géza, dr. Rotschnek V. Emil Mauthner Alfréd Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Egger mellpasztilla-csakhamar meggyógyított!

Globin

a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer

Egyedüli-gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levéllélt tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Költöztetek féderes stráf kocsit, Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

Három szoba, konyha, kamara, kis kerttel együtt, május 1-re kiadó, Kossuth-u. 40. szám alatt. 1411

Négy éves szép kis lányomat örökből óhajtanám adni jómódu családnak. Cim a kiadóban.

Uri háznál butorozott utcai szoba dittingvált ur részére március 1-től kiadó. Cim megtudható a kiadóhivatalba. (1372)

Egy 40-42 éves józan életű ember és jó okmányokkal bir, óhajtaná egy 32-36 éves úvell örök hűséget mondani. Levelek: „Örök hűség” alatt a kiadóba kéretnek.

Villamos

felszerelési cikkeket, műszereket gyárt és árusít legelőcsöbbsen a debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

FÖLDVÁRI L.
Kossuth-utca 1.
Telefon 168. sz.

3 szobás lakást keresek azonnali beköltözésre. Cim Fenyő, Zugó-utca 6. szám.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, trafikkal, mézarszékkel biharmegyei nagyközségben olcsón eladó. Felvilágosítás Gótliebbnenál Debreczen Halköz 4.

Kiadó lakás öt szoba, előszoba fürdőszoba Egymalom-u. 4. sz. (1364)

Eladó nyaraló és nyaralónak való szőlő a nagyerdei köruton. Cim a kiadóban. 1364

Egy teljes kávéházi berendezés eladó. Az asztalokból csak carambol van már. Cim Gergely Elsa Nyiregyháza, Selyem-u. 20.

Eladó egy golyós fegyver jutányos árrban. Ugyiszintén egy új kisbőgő eladó. Cim a kiadóban.

Kiadó. Szépen butorozott utcai szoba előszobával Egymalom-utca 4. sz. 1492.

Utcai lapelárusítók

felvétetnek a kiadóhivatalban:
Debreczen, Aranv János-utca 2. sz.

Eladó szőlő. A Boesky-kertben egy öt nyilas (4000 □ öl) területű, kényelmes, szép nyári lakással ellátott, jó karban levő szőlő eladó. Bővebb felvilágosítás kapható Hajó-u. 8. sz. alatt naponként d. u. 1-2 óra között.

Társ k restetik 2-3000 korona tőkével egy jövedelmező vállalathoz. Értekezni lehet Almosdy Sándor bankirodájában, Deák Ferenc-utca 12. sz. Délelőtt 9-től 11-ig.

Ha pénzkölcsönre van szüksége forduljon!

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN, Miklós-utca 23. sz.
Telefon 445. sz.

Villamos világítás és erőátvitel.

Fényes világítás a dr. Wolfram lámpákkal. Lakások, kávéházak és vendéglők, üzletek, kirakatok részére. Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek. T. c. megrendelőimnek a Dr. Just Wolfram lámpákat félárban adom. A legjobb hazai gyártmányú Motorok nálam rendelhetők meg. Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron 802

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamossági r. t. képviselője. Iroda és raktár Piac-u. 77. Telefonsz. 567.

Naponta friss SZIMON-féle

Szultán-keverék**Pörkölt-kávé**

1. számú kilója K. 5.—, 2. sz. kl. K. 4.60, 3. számú K. 4.—, 4. számú K. 3.20, 5. számú K. 2.80. Pörkölésre csakis a legkiválóbb és tiszta izü kávékat használom. Vidéki rendeléseknél csomagolás ingyen; 5 klg. vételénél bérmentve.

Szimon István

főüzlet: BUDAPEST, Váci-körút 12. Fióküzletek: Váci körút 60., Teréz-körút 23.

Tüzifa eladás.

A székelyhidi uradalomnál 1906-7. vágásu elsőrendű cserhasáb tűzifa wagonként (100 q) Apát-kereszturi állomásnál kocsiba rakva 130 (egyszázharminc) koronáért eladó.

A vasuti fuvardíj kocsinkint Apátkereszturi állomástól Bihardiószegig kor. 18.74, Gyapolyig 21.74, Paptamásiig 23.74, Biharig 26.74, Nagyváradig 30.74, Debreczenig 34.74, Szoboszlóig 39.74, Kabáig 45.74, Püspökladányig 50.74, Karezagig 53.74, Kisujszállásig 58.74, Mezőkeresztesig 37.74, Berettyó-Ujfaluig 40.74, Bárándig 47.74, Cséffáig 42.74, N.-Szalontáig 45.74, Sarkadig 50.74. Gyuláig 53.74, B.-Csabáig 58.74, Horgosig 85.74, Szabdkáig 90.74, Zomborig 102.74, Érselindig 17.74, Érmihályfalváig 22.74, Nyirábrányig 29.74, Vámos-Péresig 29.74, Hajduhadház 39.74, Ujfahértó 45.74, Császárszállás 47.74, Nyiregyháza 47.74.

A rendelések a székelyhidi uradalom számtartó hivatalához intézendők és pedig az összeg előleges megküldése mellett. 1185

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Báli idényre

csipke ruhák, batist ruhák, legdivatosabb selyem kelmék. Francia himzett batistok.

Óriási választék!

1367

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Villagítótestek, csillárok és szerelvények dug választéka.

Telefon szám: 568

1063

Aki
olcsón akar vásárolni,

o keresse fel most az o

Ott Károly

ntóda üzletét KOSSUTH-UTCA, a városház alatt. — Csipkék, szalagok, női pipere és bélésárúk, ruhadiszek, kézimunka kelékek, férfiingek és nyakkendők, virágok, divatpárnák, alsószoknyák, harisnyák és szabókellékek rendkívül olcsó le szállított árak mellett.

Ott Károly u.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védőojsásokat, heréléseket, tuberkulinozasi eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmetikai operatiokat.

Debreczen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.